

19. Interpelácia poslanca Národnej rady Slovenskej republiky J. Mičovského na ministra pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky Ľ. Jahnátka podaná 7. mája 2015 vo veci zabezpečenia Programov starostlivosti o lesy
-

JÁN MIČOVSKÝ
poslanec Národnej rady Slovenskej republiky

SEKRETARIÁT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania:		
07-05-2015		
Číslo spisu: <i>REDS-352/2015</i>		
Listy: <i>1/-</i>	Prílohy: <i>3/5</i>	
RZ	ZH	LU

Bratislava, 1. mája 2015

Vážený pán minister,

interpelujem Vás v súvislosti so svojimi oprávneniami poslanca NR SR vo veci hospodárskej úpravy lesov, ktorá sa v tomto roku dostala do mimoriadnej krízy.

Taxačná služba má na našom území silné tradície: V roku 1425 kráľ Žigmund vydal smernicu na ohraničenie ťažby dreva, v roku 1565 vydal kráľ Maximilián lesný poriadok s prvým opisom lesov a pokynmi pre ťažbu dreva, v rokoch 1764-69 vznikli prvé lesné hospodárske plány, ktoré dnes nazývame programami starostlivosti o les (PSL). Je nepochybné, že vysokú úroveň odbornej správy slovenských lesov je možné odvodiť práve od dlhodobo sa vyvíjajúceho taxačného systému, ktorý sa stal základom hospodárskej úpravy lesov. Táto vskutku kráľovská lesnícka disciplína prešla v nedávnej minulosti mnohými turbulenciami, ktoré jej nepomohli, no nepriaznivý stav, aký nastal v súčasnosti pod Vaším vedením, je vskutku výnimočný.

Už v závere roka 2014 som Vás upozornil, že Vaše ministerstvo smeruje k porušeniu zákona. Vyslovil som obavu, že zmluvy, ktoré majú garantovať vyhotovovanie programov starostlivosti o lesy v roku 2015, nebudú v zmysle zákona o lesoch uzatvorené do 31. 12. 2014. Na to ste mi odpovedali, že zákon dodržíte, pretože pokiaľ by aj zlyhali bruselské fondy, potrebné zdroje máte zabezpečené v rozpočte ministerstva. Nezabudli ste mi na Výbore pre pôdohospodárstvo a životné prostredie povedať, že jedinou hrozbou pre tieto zdroje by mohlo byť to, že do toho budú vŕtať takí ľudia ako som ja. Táto ministra nedôstojná rétorika nech Vám je odpustená, no odpustené Vám nemôže byť, že ste zákon naozaj nedodržali a zmluvy včas prostredníctvom Vami poverenej organizácie neuzatvorili. Nedodržanie zákona nesmie byť prepáčené nikomu, ministrovi predovšetkým. Dnes, 1. mája 2015, keď už taxátori mali mať prípravné kancelárske práce ukončené a mali začať s terénnymi prácami, zmluvy stále nie sú uzatvorené. Týmto lajdáckym protizákonným postupom ste nielenže pre tento rok už nenapraviteľne poškodili zákonné postupy pri odbornej správe lesov, ale - čo je ešte horšie - , ohrozuje úzku skupinu vysoko odborných špecialistov, ktorí PSL vedia zhotovovať. Výberové

JÁN MIČOVSKÝ
poslanec Národnej rady Slovenskej republiky

konania na vyhotovovateľov, ktorí majú v roku 2015 práce vykonávať, boli síce konečne uzatvorené, no keďže tieto skupiny stále nemajú zmluvnú garanciu potrebných peňazí, ohlásili už prepúšťanie svojich odborníkov. **Ak sa tento trend naozaj rozbehne, potom už nepôjde len o definitívne znemožnenie zabezpečenia povinností v roku 2015, ale o závažné dlhodobé poškodenie strategických cieľov taxačnej služby. Odborníkov, ktorých Vašou nezodpovednou a zlou prácou vyženiete z taxácie tak skoro totiž nik nedokáže nenahradiť.**

To, že ste sa spoliehali na krytie potrebných financií z bruselských fondov, bolo samo o sebe nezodpovedné, pretože išlo o nesystémový riskantný prístup, nakoľko takúto závažnú prácu máme mať krytú štátnym rozpočtom, no mohlo to byť provizórne riešenie. Bruselský zdroj však zlyhal a Vaše ministerstvo rovnako.

V uvedenej súvislosti Vás žiadam o odpoveď na dve otázky:

1. **Či, kedy a odkiaľ získate prostriedky potrebné pre zabezpečenie aspoň torza povinností uložených Vám zákonom vo veci zabezpečenia PSL pre rok 2015?**
2. **Či, kedy a akú personálnu zodpovednosť vyvodíte za škody, ktoré lesníctvu rezort pôdohospodárstva pod Vaším vedením v súvislosti s tvorbou PSL spôsobil?**

Záverom si Vám dovoľím navrhnúť riešenie, ktoré by do budúcnosti vylúčilo takéto hazardovanie s odbornou správou našich lesov. Som presvedčený, že privatizácia taxačných prác bola chybou, ktorú treba napraviť a vrátiť historicky vzniknutý a rokmi overený spôsob vytvárania PSL **do rúk štátu**, a to v plnom rozsahu.

S pozdravom

Príloha: 1. Financovanie vyhotovovania PSL v roku 2015

2. Článok v časopise LES - LETOKRUHY 3-4/2015

Vážený pán

Ľubomír Jahnátek
minister

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
Dobrovičova 12
812 66 Bratislava

Financovanie PSL v roku 2015

1. V Hlavnej knihe schváleného štátneho rozpočtu (ŠR) na rok 2015 - na str.85 je v tabuľke príspevkových organizácií schválený rozpočet pre NLC na rok 2015 vo výške **3 311 580 €**.
2. V prílohe č. 2 Rozpočtu verejnej správy je rozpočtový prvok 08 Udržateľné LH v objeme **4 055 169 €**, ktorého súčasťou je aj prvok 08 V0203 Vyhodenie PSL.
3. V § 6 zákona č. 385/ 2014 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2015 je uvedený osobitný odvod do ŠR pre Lesy SR, š.p., na rok 2015 vo výške **5,3 mil. €**. Tento sa podľa ods.2 tohto §-u odvedie na príjmový rozpočtový účet kapitoly štátneho rozpočtu MPRV SR vo forme preddavku najneskôr do 31.10.2015. Zúčtovanie tohto osobitného odvodu so štátnym rozpočtom sa vykoná v určenom termíne.
4. Kontrakt medzi MPRV SR a NLC na rok 2015 vo výške **2 782 614 €**. Tento je nižší oproti príspevku pre NLC v schválenom štátnom rozpočte o **528 966 €**. Kontrakt obsahuje prvok 08 V0203 Vyhodenie PSL vo výške **692 000 €**, z čoho je na dokončenie PSL v roku 2015 na základe podpísaných zmlúv z roku 2014 vyčlenených **620 000 €** a na kontrolu a preberanie prác PSL **72 000 €**.
5. **Na rozpracovanie PSL v roku 2015 nie sú vyčlenené v kontrakte žiadne finančné prostriedky.**
6. NLC na základe poverenia MPRV SR uskutočnilo od januára 2015 verejné obstarávanie PSL najtransparentnejšou metódou nadlimitnou zákazkou zverejnenou aj vo vestníku EÚ, kde je uvedený spôsob financovania vyhotovenia PSL z dvoch zdrojov – zo štátneho rozpočtu a zo zdrojov EÚ z PRV na roky 2014-2020. Celkový predpokladaný objem zákazky pri maximálnej cene **12 €/ha s DPH** a výmere **176 340 ha** je vo výške **2 116 080 €**. V roku 2015 je potrebných na rozpracovanie PSL 50% prostriedkov vo výške **1 058 040 €**. K termínu 15.4.2015 je zverejnené oznámenie o úspešnosti a víťazoch VO. **Podpis zmlúv je možný v lehote viazanosti počnúc od 2.5.2015.** Podmienkou pre podpis zmlúv zo strany NLC je však dodržanie ustanovenia zmluvy o preukázateľnom zabezpečení dostatočného objemu finančných prostriedkov na plnenie predmetu zmluvy. K termínu 15.4.2015 takáto **písomná garancia zo strany MPRV SR nebola daná.**
7. Predpoklad spolufinancovania vyhotovenia PSL zo zdrojov EÚ z PRV na roky 2014-2020 sa podľa dostupných informácií ukazuje v roku 2015 ako nereálny.
8. Ako najvhodnejšie riešenie zabezpečenia financovania PSL v roku 2015 sa za predpokladu nezabezpečenia zdrojov z PRV javí navýšenie kontaktu NLC na rozpočtovým opatrením v rozpočtovej kapitole 08 V0203 Vyhodenie PSL o čiastku **1 100 000 €** na celkovú sumu **1 792 000 €**.
9. Zdroje tohto navýšenia prichádzajú do úvahy buď z prerozdelenia v rámci kapitoly rezortu MPRV SR, alebo navýšením rozpočtu MPRV SR, buď z ministerstva financií alebo z osobitného odvodu Lesy SR, š.p., (z 5,3mil.€) prípadne z navýšenia tohto odvodu (o 1 100 000 €) a jeho presun do rozpočtového prvku 08 V0203 Vyhodenie PSL.

10. Hore uvedeným postupom MPRV SR došlo k nedodržaniu termínov v zmysle § 41 ods. 5 a ods. 6 zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov*. Koncom roka 2014 však napokon MPRV SR pristúpilo k verejného obstarávaniu. Poverilo ním NLC, ktoré v časovom strese v zákonných lehotách úspešne zabezpečilo a vykonalo súťaže, ale ani v súčasnosti nemá garanciu o preukázateľnom zabezpečení dostatočného objemu finančných prostriedkov zo strany MPRV SR.

Pri pretrvávajúcom nezabezpečení finančných prostriedkov na vyhotovenie PSL je neodvratné v krátkom čase najbližších 3 mesiacov hromadné prepúšťanie zamestnancov súkromných taxačných kancelárií a celkové zrušenie systému vyhotovenia PSL.

Zdroje informácií:

I. Rozpočet verejnej správy - Ministerstvo financií SR
www.finance.gov.sk/Default.aspx?CatID=6958

II. Kontrakt NLC na rok 2015 , č. 353/2014-710/ MPRV SR
http://www.nlesk.sk/nlc_sk/nlc/kontrakt.aspx

Aktuálna situácia týkajúca PSL sa je podrobne opísaná v článku „Na čo budeme v budúcnosti hrdí?“ - Les&letokruhy, marec - apríl 2015 (príloha).

***Poznámka:**

§ 41 Vyhotovenie programu starostlivosti

(5) Ak vlastník, správca alebo obhospodarovateľ lesa neoznámi skutočnosti podľa odseku 4, výber vyhotovovateľa programu starostlivosti zabezpečí verejný obstarávateľ. S úspešným uchádzačom uzatvorí zmluvu o vyhotovení programu starostlivosti najneskôr do 31. decembra roka, ktorý predchádza roku, v ktorom sa skončí platnosť programu starostlivosti. Tieto skutočnosti oznámi vlastníkovi alebo správcovi a obhospodarovateľovi lesa.

(t.j. zmluvy mali byť podpísané do 31.12.2014, budú najskôr v máji 2015)

(6) Po uzatvorení zmluvy s vyhotovovateľom programu starostlivosti podľa odseku 5 alebo § 40 ods. 6 vyhotovovateľ programu starostlivosti vypracuje správu o doterajšom hospodárení a o určení zásad na vyhotovenie programu starostlivosti pre príslušný lesný celok (ďalej len „správa o hospodárení“), ktorú predloží príslušnému orgánu štátnej správy lesného hospodárstva, najneskôr do konca februára posledného roka platnosti programu starostlivosti.

(t.j. správy mali byť preložené do 28.2.2015, budú najskôr v máji a júni 2015).

O čom sa hovorí

NA ČO BUDEME V BUDÚCNOSTI HRDÍ?

Právna úprava v oblasti lesného hospodárstva jednoznačne ustanovuje postup pri vyhotovovaní Programov starostlivosti o lesy, v rámci ktorého sú, okrem iného, jednoznačne definované zodpovedné subjekty a termíny v rámci celého procesu. Je zjavné, že predkladatelia zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) nikdy neuvažovali o tom, že by k neplneniu povinností zo strany štátu, respektíve rezortného ministerstva, či organizácií zriadených alebo založených v jeho pôsobnosti, v tomto smere mohlo dôjsť.

V § 38 „Hospodárska úprava lesa v ods. 2 písm. c) zákon jednoznačne stanovuje, že výber vyhotoviteľa programu starostlivosti zabezpečuje právnická osoba zriadená ministerstvom na základe jeho poverenia. Ministerstvo v uplynulých rokoch poverilo výberom vyhotoviteľov Národné lesnícke centrum vo Zvolene, pričom vždy jednoznačne stanovilo finančné rámce, ktoré boli základným predpokladom pre výber vyhotoviteľov. V roku 2014 však poverenie Národnému lesníckemu centru ministerstvo odobrálo s tým, že poverilo výberom vyhotoviteľov LESY SR s.p. Banská Bystrica. Táto situácia, ktorá odpovedala zámeru financovania vyhotovenia programov starostlivosti zo zdrojov EÚ, sa skomplikovala ku koncu roka 2014, kedy bolo zjavné, že pôvodný zámer financovania nie je a nebol schválený podľa návrhu ministerstva. Nasledne bolo poverenie zabezpečiť verejné obstarávanie v pôsobnosti LESY SR s.p. tejto právnickej osobe založenej v pôsobnosti ministerstva odňaté a ministerstvom poverenou organizáciou sa opätovne stalo Národné lesnícke centrum. Subjekt, ktorý mal zabezpečiť výber vyhotoviteľov programov starostlivosti, ktorý však v dobe poverenia nebol usmernený v ôdzkach stanovených finančnými limitmi obstarávania, teda obstarávanie vlastne začať ani nemohol, alebo mohol, avšak všetku zodpovednosť finančného krytia by bol prevzal na vlastné plecia.

A tak informácia o alokovaní finančných prostriedkov v rámci návrhu štátneho rozpočtu na rok 2015 v objeme 1 760 966 eur na program „Vyhotovenie programov starostlivosti o lesy“ bola akým takým východiskom. Čo je však podstatné, v žiadnom prípade nebolo možné celý proces uzavrieť v časových lehotách stanovených zákonom v § 41 ods. 5, teda „uzatvoriť zmluvu o vyhotovení programu starostlivosti s úspešným uchádzačom najneskôr do 31. decembra roka, ktorý predchádza roku, v ktorom sa ukončí platnosť programu starostlivosti“. Z toho vyplýva, že došlo k porušeniu ustanovení zákona o lesoch práve vo veci vyhotovenia programov starostlivosti o lesy, ktoré sú v zmysle § 40 zákona o lesoch „nástrojom štátu, vlastníka, správcu a obhospodarovateľa lesa na trvalo udržateľné hospodárenie v lesoch“.

Porušenie zákona o lesoch je teda

zrejme z hľadiska nedodržania termínov. Zostalo len čakať, akým smerom sa problematika bude uberať ďalej. Predsa len akou takou zárukou zachovania kontinuity vyhotovovania plánov bolo alokovanie spomínaných finančných prostriedkov v rámci štátneho rozpočtu na rok 2015.

Aj tu si však treba uvedomiť, že táto čiastka predstavuje dofinancovanie a ukončenie procesu vyhotovenia programov starostlivosti, ktoré boli rozpracované v roku 2014 a ukončenie majú byť v roku 2015 ich schválením príslušným orgánom štátnej správy lesného hospodárstva a zároveň predstavuje finančné prostriedky, ktoré budú disponibilné na rozpracovanie nových programov starostlivosti, ktoré majú byť dopracované v roku 2016 – teda programy starostlivosti, ktoré sú doposiaľ „nevysufarené“. Pri uvedenom si skutočnosti, že na dokončenie rozpracovaných programov starostlivosti bolo potrebných zhruba 620 tisíc eur, na rozpracovanie nových programov starostlivosti zostalo vychádzajúc z údajov štátneho rozpočtu, 1 140 966 eur, v rámci ktorých sú aj finančné prostriedky pre Národné lesnícke centrum na preberanie prác a kontrolu programov starostlivosti. Je pochopiteľné, že tieto údaje by sme mali nájsť v kontrakte príspevkovej organizácie poverenej obstarávaním programov starostlivosti o lesy, teda Národného lesníckeho centra. Avšak kontrakt na rok 2015 číslo 553/2014 – 710/MPRV SR s touto príspevkovou organizáciou ministerstva, hovorí o niečom inom. V rámci neho sú v rámci programu „udržateľné lesné hospodárstvo“ vyčlenené finančné prostriedky na preberanie prác a kontrolu kvality programov starostlivosti o lesy v objeme 72 tisíc eur a finančné prostriedky na dokončenie rozpracovaných programov starostlivosti v objeme 620 tisíc eur. Celkové alokovaný objem finančných prostriedkov na prvok „Vyhotovenie programov starostlivosti 08V0203“ je teda 692 tisíc eur. Rozdiel medzi tým, čo je predmetom sihlavého štátneho rozpočtu na tento prvok a tým, čo je alokované na tento prvok v kontrakte Národného lesníckeho centra je „iba“ 1 068 966 eur. Da sa predpokladať, že tieto prostriedky v rozpočtovej kapitole sú, ale je ťažké identifikovať, kde a ako sú v súčasnej dobe zaradené, jedno-

značne však v súčasnej dobe prostriedky na vyhotovenie PSI 2015 – 2016 v kontrakte NLC nie sú.

S VEĽKÝM SKLZOM AŽ V ROKU 2015

Obstarávanie vyhotoviteľov programov starostlivosti Národné lesnícke centrum, v konečnom dôsledku „znovu“ poverené ministerstvom, začalo s veľkým sklzom až v roku 2015. To však spôsobuje ďalšie a ďalšie sklzy, ktoré môžu mať, pri súhre rôznych nepriaznivých okolností, vážne dôsledky. Napriek tomu, že obstarávanie je limitované relatívne lukratívnou sumou zhruba 12 eur na 1 hektár, deklarovanou obstarávateľom – Národným lesníckym centrom, však je len ďalšou v súčasnej dobe nedešifrovanou poznámkou v tomto procese. Zostáva len veriť, že obstarávateľ, alebo ministerstvo, v súťažných sumy bude garantovať. Ak však vychádzame zo spomínaného limitu prostriedkov na vyhotovenie programov starostlivosti, je možné predpokladať, že pomer financovania novo vyhotovovaných programov starostlivosti prejde úpravou v percentuálnom pomere financovania rozpracovania v prvom roku a dofinancovania v druhom roku vyhotovovania. Da sa očakávať úprava v pomere 50:50, čo je zmena oproti doteraz uplatňovanému systému (60:40). Tuto domnienku potvrdzuje aj prepočet disponibilných finančných prostriedkov v rámci štátneho rozpočtu na rok 2015, keď zostávajúce prostriedky v objeme 1 068 966 eur by mali predstavovať 50 percent objemu finančných prostriedkov na rozpracovanie nových programov starostlivosti. Tieto sa totiž vyhotovujú na ploche 176 340 hektárov, teda pri rešpektovaní alokovaných finančných prostriedkov v rámci rozpočtovej kapitoly ministerstva je cena 12 eur/ha reálna, avšak len za predpokladu pomeru financovania 50:50.

Ak sa pozrieme na všetky spomínané skutočnosti, vychádza nám viaceru bezpečenstiev. Tým prvým je to, že v prípade vzniku ťažkosti v rámci obstarávania môže byť úplne ohrozené vyhotovenie programov starostlivosti na lesných celkoch, na ktorých by tieto problémy vznikli. Ak vychádzame z režimu obstarávania vyhotoviteľov programov starostlivosti o lesy a rešpektujeme časové hľadisko, zmluvy o vyhotovení môžu byť podpísané približne v máji, teda takmer

po rok po termíne stanovenom zákonom. Až následne bude môcť vyhotoviteľ vypracovať a predložiť správu o doterajšom hospodárení a o určení zásad na vyhotovenie programu starostlivosti pre príslušný lesný celok orgán štátnej správy lesného hospodárstva. Túto povinnosť má vyhotoviteľ podľa zákona o lesoch v termíne najneskôr do konca februára posledného roka platnosti programu.

OHROZENIE „NAJKOMPLEXNEJŠÍCH“ ODBORNÍKOV V LESNÍCTVE

Otvoreným problémom zostáva prostredie vyhotoviteľov programov starostlivosti. Ide o subjekty, ktoré musia preukázať svoje odborné zdatnosti osobitnými overeniami odbornej spôsobilosti a je známe, že ide o „najkomplexnejších“ odborníkov v lesníctve. Ak sa pozrieme na trh s „touto komoditou“ zistíme, že na Slovensku máme približne 60 ľudí schopných vyhotovovať programy starostlivosti v požadovanej kvalite. Zmena financovania, nejednoznačnosť množstva disponibilných zdrojov, posúvanie termínu na začatie ďalšieho cyklu vyhotovovania môžu spôsobiť odchod týchto ľudí mimo problematiky lesníckeho plánovania, čo je najväčší problém, ktorý treba za celým pokusom nového nastavenia vyhotovovania programov starostlivosti vidieť. Ďalšie možné vážne časové sklzy ako aj viacero otvorených otázok priniesla aj novela zákona o ochrane prírody a krajiny (príjata NR SR v čl. V zákona č. 314/2014 Z. z., ktorým sa mení a doplna zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňajú niektoré zákony). Proces vyhotovovania a schvaľovania programov starostlivosti o lesy v uplynulom období podliehal aj schváleniu orgánom ochrany prírody, ktorý zároveň mohol uplatňovať svoje pripomienky a požiadavky a tieto jeho vyjadrenia boli záväzné, presnejšie povedané týmito vyjadreniami a odbornými stanoviskami boli orgány štátnej správy lesného hospodárstva viazané (s výnimkou, ak sa týkali vojenských obvodov).

Orgány ochrany prírody do procesu vyhotovovania programov starostlivosti o lesy vstupovali v zmysle § 9 ods. 1 písm. n) zákona o ochrane prírody, podľa ktorého orgány ochrany prírody sú dotknutými orgánmi v konaniach o schválení alebo zmene programov starostlivosti o lesy a zároveň v územiach NATURA 2000 sa podľa § 28 ods. 4 vyžadovalo odborné stanovisko orgánov ochrany prírody a krajiny. Ak podľa tohto odborného stanoviska mohol mať program starost-

livosti o lesy významný vplyv na posudzované územie, musel byť predmetom posudzovania vplyvov na životné prostredie, tzv. EIA.

Ak si zobehlieme prvú kompetenciu orgánov ochrany prírody podľa § 9 ods. 1 písm. n) zákona o ochrane prírody a krajiny, táto bola v praxi realizovaná v rámci predkladania pripomienok k správe o hospodárení a požiadaviek na vypracovanie pokynov na vyhotovenie programu starostlivosti o lesy a taktiež pred jeho samotným schválením. Prítom v tejto fáze len kontrolovali splnenie uplatňovaných pripomienok a požiadaviek. Aby nedošlo k duplicite týchto konaní, v ktorých sa nepostupovalo podľa zákona o správnom konaní, zákon o ochrane prírody a krajiny v § 83 ods. 1 ako aj v § 103 ods. 8 obsahoval ustanovenia o zjednotení (kumulácii) konaní. Toto riešenie, uplatňované v procese vyhotovovania programov starostlivosti o lesy, ako jedného z dokumentov patriacich do dokumentácie ochrany prírody, dostatočne rešpektovalo oprávnené požiadavky ochrany prírody a krajiny. Je však potrebné si uvedomiť, že v mnohých prípadoch požiadavky nevychádzali z dokumentácie ochrany prírody, a tie boli teda podložené dokumentáciou chránených území či už z dôvodu jej neexistence, alebo jej neaktuality. I napriek týmto nedostatkom celý systém bol funkčný.

O SCHVÁLENÍ BUDE NAJSKÔR ROZHODOVAŤ ORGÁN OCHRANY PRÍRODY

I napriek tomu spomínané ustanovenia zákona o ochrane prírody a krajiny boli zásadne zmenené tak, že odborné stanovisko podľa § 28 ods. 4 bude vydávané v správnom konaní a vždy bude samostatným konaním, čiže nebude spájané s vydaním vyjadrenia podľa § 9 ods. 1 písm. n) a nemožno naň uplatniť lehoty a fiktívny súhlas podľa § 41 ods. 1o zákona o lesoch. Keďže rozsah lesov zahrnutých do územi NATURA 2000 je na Slovensku mimoriadne rozsiahly, len málo programov starostlivosti nebude podliehať posúdeniu podľa § 28 ods. 4 zákona o ochrane prírody a krajiny. To znamená, že o ich schválení bude najprv rozhodovať v samostatnom správnom konaní orgán ochrany prírody, ktorý ich zároveň v konaní mimo správneho konania posúdi a vydá vyjadrenie podľa § 9 ods. 1 písm. n). Netreba osobitne pripomínať, že účastníkmi správneho konania môžu byť aj mimovládne organizácie a aké sú dôsledky tejto skutočnosti.

Ak by výsledkom odborného posúdenia bola konštatácia, že program starostlivosti o lesy bude mať významný vplyv na dotknuté územie NATURA 2000, tak jeho návrh bude predmetom posudzovania

podľa EIA. Až následne, to znamená po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia podľa § 28 ods. 4, respektive po posúdení v rámci EIA, bude o schválení programu starostlivosti v ďalšom samostatnom správnom konaní rozhodovať orgán štátnej správy lesného hospodárstva. Takže program, ktorý rešpektuje a premieňa záväzné stanovisko orgánov ochrany prírody opätovne bude pred schvaľovacím procesom v pôsobnosti orgánov štátnej správy lesného hospodárstva podliehať osobitnému, spomínanému režimu „posudzovania“ či „hodnotenia“.

Program, ktorý bol vypracovaný vysoko kvalifikovanými odborníkmi disponujúcimi odbornou spôsobilosťou tak bude predmetom osôb, ktoré, pri všetkej úcte k ich odbornosti, nemôžu bez preukázania odbornej spôsobilosti v hospodárskej úprave lesy adekvátne pristúpiť ku kompetencii, ktorou v súčasnej dobe disponujú. Zdá sa, že mnoho krát slubovaná a deklarovaná kumulácia konaní, ktorá má v nespočetných prípadoch svoje opodstatnenie, sa touto právnou úpravou stráca. Ak zoberieme do úvahy skutočnosť, že dokumentácia chránených území je nekompletná, že pre mnohé chránené územia absentuje a je zastaralá, zostáva len veriť, že aspoň programy starostlivosti o lesy si zachovávajú svoju kvalitatívnu úroveň ako aj postavenie manažmentového programu s cieľom udržateľného lesného hospodárstva.

O možnom časovom sklze v schvaľovaní programov starostlivosti o lesy v tomto režime ťažko diskutovať. Keďže však na schválenie bude potrebné počkať minimálne na právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutia o odbornom stanovisku (do ktorého budú mimovládne organizácie s určitou výstupnosťou a podávať námietky a odvolania), respektive do procesu ukončenia EIA, možno predpokladať, že niektoré programy starostlivosti budú schvaľované aj viac než rok po ukončení platnosti doterajšieho programu starostlivosti, čo prinesie množstvo nových otázok vo vzťahu k hospodáreniu ako aj financovaniu ich vyhotovenia, tiež k vyhotoveniu a schvaľovaniu hospodárskych opatrení do schválenia programov starostlivosti a ich financovaniu, keďže súčasný systém neuzatvára takým dlhým procesom.

Táto situácia vyvoláva obavy z časového, odborného a technického rozkladu vyhotovovania programov starostlivosti o lesy ako základných nástrojov štátu, vlastníka a obhospodarovateľa lesa na dosiahnutie udržateľného obhospodarovania lesov na Slovensku.

-for-